T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/453
KARAR NO : 2025/592
KARAR TR : 13/10/2025

ÖZET: 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu'nun 21. maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendi uyarınca verilen idari para cezasının iptali istemiyle açılan davanın; idari para cezasına konu işlem kapsamında, bozulan alanın eski haline getirilmesine ilişkin kararın da idari yargıda davaya konu edilmesi nedeniyle, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesi ve aynı Kanun'un 27. maddesinin sekizinci fıkrası uyarınca İDARİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : S. D.
Vekili : Av. R. Y.
Davalı : Şanlıurfa Tarım ve Orman İl Müdürlüğüne izafeten Şanlıurfa Valiliği

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, müvekkili hakkında Bozova Kaymakamlığı İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğünün 02/12/2024 tarih ve E-16860987 sayılı kararı ile 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kanunu'nun 21. maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendi uyarınca toprağın ve topografik yapının bozulduğu gerekçesiyle, maddede belirtilen cezanın üç katı olan 5.751.000 TL idari para cezası verildiğini, daha önce müvekkili hakkında aynı konuda ve aynı gerekçe ile Bozova Kaymakamlığı İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğünün 19/08/2024 tarih ve E-...-15457360 sayılı kararıyla 1.917.000 TL idari para cezası verildiğini, bu karara karşı Bozova Sulh Ceza Mahkemesine 2024/600 D.İş saylı dosyasında itiraz edildiğini, ayrıca aynı eylemle ilgili arazinin eski hale getirilmesine ilişkin Şanlıurfa Tarım İl Müdürlüğünün 21/08/2024 tarih ve E-...-15501924 sayılı idari işleminin *"arazinin en geç 2 (iki) ay içerisinde eski haline getirilmesi"* kısmının iptali istemiyle Şanlıurfa 2. İdare Mahkemesinde E.2024/1691 dosya numarası ile dava açıldığını, eylemin tek olmasına ve bu eylemle ilgili verilmiş idari yaptırım kararlarına karşı açılan davaların sonuçlanması beklenmeden kararın gereğinin yerine getirilmemesi nedeniyle yeniden, 5403 sayılı Kanun'un 21. maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinin ikinci cümlesinde belirtilen idarî para cezasının üç katı olarak uygulanmasının kanuna aykırı olduğunu belirterek, Bozova Kaymakamlığı İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğünün 02/12/2024 tarih ve E-16860987 sayılı kararına konu 5.751.000 TL idari para cezasının iptali istemiyle adli yargı yerinde dava açılmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. Bozova Sulh Ceza Hakimliği 04/03/2025 tarih ve D.İş No: 2024/833 sayılı kararı ile, Şanlıurfa Tarım İl Müdürlüğünün *"arazinin en geç 2 ay içerisinde eski hale getirilmesi "* kısmının öncelikle yürütmesinin durdurulmasının iptaline karar verilmesini talep ettiği, yürütmenin durdurulması kararı vermek şeklinde görev ve sorumluluklarının olmadığı gerekçesiyle talebin reddine karar vermiştir. Bu karara karşı itiraz isteminde bulunulmuştur.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden G4OBYOP - US9uoZl - zyQf1ED - nYlkI4= ile erişebilirsin

3. **Şanlıurfa 3. Sulh Ceza Hakimliği 20/05/2025 tarih ve D. İş No:2025/1961 sayılı kararı** ile, itirazın kabulü ile, Bozova Sulh Ceza Hakimliğinin 04/03/2025 tarih ve D. İş No:2024/833 sayılı kararının kaldırılmasına, itiraza konu idari para cezası konusundaki incelemenin idari yargının görev alanına girdiği gerekçesiyle, 5326 sayılı Kanun'un 28/1-b. maddesi gereğince başvurunun görev yönünden reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Görevsizlik kararının ilgili kısmı şöyledir:

> *"...İtiraza konu Bozova Sulh Ceza Hakimliği'nin kararı, itiraz dilekçesi ve tüm dosya incelendiğinde; Muteriz Bozova Kaymakamlığı İlçe Tarım ve orman Müdürlüğünün E-29072188-858[858;230.99;230.04.02]-16860987 sıra numaralı tutanağıyla uygulanan idari para cezasının usul ve yasaya aykırı olduğunu iddia ederek idari para cezasının kaldırılmasını talep ettiği, yukarıda bulunan somut olaya emsal mahiyetteki Uyuşmazlık Mahkemesi kararında Kabahatler Kanunu'nun; idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı; diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı ancak; idari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da* verilmiş *olması halinde; idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddialarının, bu işlemin iptali talebiyle birlikte idari yargı merciinde görüleceği anlaşılmaktadır... Ancak; idari para cezasına konu işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargı yerinde derdest bir davanın da bulunduğu anlaşıldığından; idari para cezasına ilişkin kararın hukuka aykırılığı iddiasının da, idari yargı yerinde görüleceği kuşkusuzdur... şeklinde olduğu, hakimliğimizce incelenen dosyanın içeriğinin Bozova Sulh Ceza Hakimliğinin 2024/600 değişik iş sayılı dosyasında itiraza konu idari yaptırım tutanağının eski hale getirilmediği gerekçesiyle aynı muteriz hakkında üç katı olarak hesaplanan meblağa ilişkin düzenlenen idari yaptırım tutanağına karşı yapılan itiraz dosyası olduğu, Bozova Sulh Ceza Hakimliğinin 2024/600 ve 2024/833 değişik iş sayılı dosyaları içeriğinde muteriz tarafından idare mahkemesine başvuru yapıldığı, Şanlıurfa 2. İdare Mahkemesinin 2024/2067 esas sayılı dosyasının derdest olduğu ve yürütmenin durdurulması kararında eldeki idari para cezasının akıbetine yönelik işlemler tesis edildiği, idari para cezasına konu işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargı yerinde derdest bir davanın da bulunduğu anlaşıldığından; idari yargının görevine giren konuya dayanak olan idari para cezasına ilişkin kararın hukuka aykırılığı iddiasının da, idari yargı yerinde görüleceği anlaşıldığından başvurunun idari yargının görev alanında kalması nedeniyle yapılan itiraz başvurusunun 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 28/1-b maddesi gereğince görev yönünden reddine ..."*

4. Davacı vekili, bu kez aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

5. **Şanlıurfa 2. İdare Mahkemesi 11/07/2025 tarih ve E.2025/942 sayılı kararı** ile, 5326 sayılı Kabahatler Kanun'u uyarınca uyuşmazlığın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varıldığından, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"...Dava dosyasının incelenmesinden; Bozova Kaymakamlığı İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğünün 02.12.2024 tarih ve E-16860987 sayılı kararıyla davacının 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kanunu'nun 21/a maddesi uyarınca 5.751.000,00 TL idari para cezası ile tecziye edilmesine karar verildiği, söz konusu idari para cezasına karşı ilk olarak Şanlıurfa 3. Sulh Ceza Hakimliğine itirazda bulunulduğu ve Şanlıurfa 3. Sulh Ceza Hakimliğinin 20.05.2025 tarih ve 2025/1961 D.İş sayılı kararı ile başvurunun görev yönünden reddine karar verilmesi*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden G4OBYOP - US9uoZl - zyQf1ED - nYlkI4= ile erişebilirsin

üzerine de süresi içinde davacı tarafından anılan işlemin iptali istemiyle görülmekte olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Uyuşmazlıkta, 5403 sayılı Kanun'un 21. maddesi uyarınca verilen idari para cezasının, 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 5403 sayılı Kanun'da idari para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la değişik 3. maddesinde belirtildiği üzere, idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı, dolayısıyla görevli mahkemenin belirlenmesinde 5326 sayılı Kanun hükümleri dikkate alınacağından, idari para cezasına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanunun 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Nitekim; Uyuşmazlık Mahkemesi'nin 20/06/2022 tarih ve E:2022/279, K:2022/381 sayılı kararı da bu yöndedir.

Bununla birlikte, Uyuşmazlık Mahkemesi'nin 08/01/2024 tarih ve E:2023/616, K:2024/5 sayılı kararında ise; 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu'nun 21. maddesinin 2. fıkrasının (a) bendi uyarınca verilen idari para cezası ile birlikte idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması durumunda açılan davalarda, 5326 sayılı Kanun'un 27/8 maddesi gereğince idari yargı mercilerinin görevli olacağının belirtildiği görülmüş olup, Mahkememizce bu doğrultuda yapılan incelemede dava konusu Bozova Kaymakamlığı İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğünün 02.12.2024 tarih ve E-16860987 sayılı kararı kapsamında herhangi bir idari karar uygulanmaksızın yalnızca idari para cezası tecziye edildiği anlaşılmıştır.

Öte yandan, huzurdaki dava, Şanlıurfa 3. Sulh Ceza Hakimliğinin 20.05.2025 tarih ve 2025/1961 D. İş sayılı görev ret kararı üzerine Mahkememizde açıldığından ve Mahkememizce de işbu davada idari yargının görevli olmadığı sonucuna varıldığından mevcut bu duruma göre oluşan "olumsuz görev uyuşmazlığının" giderilmesi amacıyla dava dosyasının Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesi gerekmektedir..."

6. Şanlıurfa 2. İdare Mahkemesince 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dava dosyası, ekinde adli yargısı ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

7. 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanun'nun *"Amaç"* başlıklı 1. maddesi şöyledir:

"(Değişik: 30/4/2014-6537/1 md.)

Bu Kanunun amacı; toprağın korunması, geliştirilmesi, tarım arazilerinin sınıflandırılması, asgari tarımsal arazi ve yeter gelirli tarımsal arazi büyüklüklerinin belirlenmesi ve bölünmelerinin önlenmesi, tarımsal arazi ve yeter gelirli tarımsal arazilerin çevre öncelikli sürdürülebilir kalkınma ilkesine uygun olarak planlı kullanımını sağlayacak usul ve esasları belirlemektir."

8. 5403 sayılı Kanun'un *"Kapsam"* başlıklı 2. maddesi şöyledir:

"(Değişik: 30/4/2014-6537/2 md.)

Bu Kanun; arazi ve toprak kaynaklarının bilimsel esaslara uygun olarak sınıflandırılması, tarımsal arazi ve yeter gelirli tarımsal arazilerin asgari büyüklüklerinin belirlenmesi ve bölünmelerinin önlenmesi, arazi kullanım planlarının hazırlanması, koruma ve geliştirme sürecinde toplumsal, ekonomik ve çevresel boyutlarının katılımcı yöntemlerle değerlendirilmesi, amaç dışı ve yanlış kullanımların önlenmesi, korumayı sağlayacak yöntemlerin oluşturulması ile görev, yetki ve sorumluluklara ilişkin usul ve esasları kapsar."

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden G4OBYOP - US9uoZl - zyQf1ED - nYlkI4= ile erişebilirsin

9. 5403 sayılı Kanun'un *"Tarım dışı amaçlı arazi kullanımlarına ilişkin cezalar ve yükümlülükler"* başlıklı 21. maddesinin birinci ve ikinci fıkraları şöyledir:

"(Başlığı ile Birlikte Değişik: 28/10/2020-7255/25 md.)

Tarımsal amaçlı yapılarda ve tarım dışı arazi kullanımlarında izin alınması ve toprak koruma projelerine uyulması zorunludur.

Tarımsal amaçlı yapılara ve tarım dışı arazi kullanımına izinsiz başlanılması, alınan izne uygun kullanılmaması veya hazırlanan toprak koruma projelerine uyulmaması halinde, aşağıdaki işlemler gerçekleştirilir ve yaptırımlar uygulanır:

a) Arazi kullanımı için izinsiz işe başlanılması ya da alınan izne uygun kullanılmaması halinde; valilik işi tamamen durdurur, yapılan iş tamamlanmış ise kullanımına izin verilmez. Arazi sahibine veya araziyi bozana bin Türk Lirasından az olmamak kaydıyla, kullanılan veya zarar verilen alanın her metrekaresi için on Türk Lirası idarî para cezası verilir. Büyük ova koruma alanlarında bu ceza iki katı olarak uygulanır. İdarî para cezasının tebliğinden itibaren bir ay içinde başvurularak 13 üncü veya 14 üncü maddelerdeki izinlerin alınması şartıyla işin tamamlanmasına, bitmiş ise kullanımına izin verilebilir. Başvuru yapmayanlara veya izin talepleri uygun görülmeyenlere, izinsiz bütün yapılarını yıkması ve araziyi tarımsal üretime uygun hale getirmesi için iki ay süre verilir. Verilen süre içinde izinsiz yapıların yıkılmadığı ve arazinin tarımsal üretime uygun hale getirilmediğinin Bakanlık birimlerince tespit edilmesi durumunda; valilikçe faaliyet durdurulur ve bu bendin ikinci cümlesinde belirtilen idarî para cezası üç katı olarak uygulanır. İzinsiz bütün yapılar, masrafları Bakanlıkça karşılanmak kaydıyla, bir ay içinde belediyeler veya il özel idarelerince yıkılır ve taşınmazlar tarımsal üretime uygun hale getirilir. Arazinin tarımsal üretime uygun hale getirilmesi için yıkım ve temizleme masrafları sorumlulardan Bakanlıkça genel hükümlere göre tahsil edilir.

b) Toprak koruma projelerine aykırı hareket edilmesi halinde valilik tarafından bin Türk Lirasından az olmamak kaydıyla, bozulan arazinin her metrekaresi için on Türk Lirası idarî para cezası uygulanır ve projeye uygunluk sağlanması için azami iki ay süre verilir. Büyük ova koruma alanlarında bu ceza iki katı olarak uygulanır. Bu sürenin sonunda aykırı kullanımların devam etmesi durumunda; valilikçe faaliyet durdurulur, verilen kullanım izni iptal edilir ve bu bendin birinci cümlesinde belirtilen idarî para cezası üç katı olarak uygulanır. İzinsiz bütün yapılar, masrafları Bakanlıkça karşılanmak kaydıyla, bir ay içinde belediyeler veya il özel idarelerince yıkılır ve taşınmazlar tarımsal üretime uygun hale getirilir. Arazinin tarımsal üretime uygun hale getirilmesi için yıkım ve temizleme masrafları sorumlulardan Bakanlıkça genel hükümlere göre tahsil edilir..."

10. 5403 sayılı Kanun'un *"İdarî cezalara itiraz ve para cezalarının tahsili"* başlıklı 22. maddesi şöyledir:

"(Değişik: 23/1/2008 – 5728/577 md.)
Bu Kanunda yazılı olan idarî cezalar mahallî mülkî amir tarafından verilir."

11. 30/03/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun *"Genel Kanun Niteliği"* başlıklı 3. maddesi şöyledir:

"(Değişik: 6/12/2006-5560/31 md.)

(1) Bu Kanunun;

a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,

uygulanır."

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden G4OBYOP - US9uoZl - zyQf1ED - nYlkI4= ile erişebilirsin

12. 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun *"Yaptırım türleri "* başlıklı 16. maddesi şöyledir:

" (1) Kabahatler karşılığında uygulanacak olan idarî yaptırımlar, idarî para cezası ve idarî tedbirlerden ibarettir.
(2) İdarî tedbirler, mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan diğer tedbirlerdir."

13. 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun *"Başvuru yolu"* başlıklı 27. maddesinin birinci ve sekizinci fıkraları şöyledir:

"(1) İdarî para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idarî yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idarî yaptırım kararı kesinleşir.
...
8) (Ek: 6/12/2006-5560/34 md.) İdarî yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idarî yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idarî yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddiaları bu işlemin iptali talebiyle birlikte idarî yargı merciinde görülür."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

14. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 13/10/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, idari yargı yerince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

15. Raportör-Savcı Dr. Berrak YILMAZ'ın, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ve Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

16. Dava, 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kanunu'nun 21/a maddesi uyarınca verilen idari para cezası ile tecziye edilmesine ilişkin Bozova Kaymakamlığı İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğünün 02/12/2024 tarih ve E-16860987 işlemin iptali istemiyle açılmıştır.

17. Dava dosyasının incelenmesinden; Bozova Kaymakamlığı İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğünün 5403 sayılı Kanun'un 21. maddesinin (a) bendine göre toprağın ve topografik yapının bozulduğu gerekçesiyle 19/08/2024 tarih ve E-...-15457360 sayılı kararıyla 1.917.000 TL idari para cezası verildiği, cezanın ödenmesi ve arazinin eski hale getirilmesine ilişkin Şanlıurfa Tarım İl Müdürlüğünün 21/08/2024 tarih ve E-...-15501924 sayılı idari işleminin *"arazinin en geç 2 (iki) ay içerisinde eski haline getirilmesi"* kısmının iptali istemiyle davacı vekilince Şanlıurfa 2. İdare Mahkemesinde E.2024/1691 dosya numarası ile dava açıldığı, 5403

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden G4OBYOP - US9uoZl - zyQf1ED - nYlkI4= ile erişebilirsin

sayılı Kanun'un 21. maddesine göre verilen süre içinde izinsiz yapıların yıkılmadığı ve arazinin tarımsal üretime uygun hale getirilmediğinin Bakanlık birimlerince tespit edilmesi üzerine, Bozova Kaymakamlığı İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğünün 02/12/2024 tarih ve E-16860987 sayılı kararıyla 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kanunu'nun 21/a maddesi uyarınca idarî para cezasının üç katı olarak uygulandığı ve davacının 5.751.000 TL idari para cezası ile tecziye edilmesine karar verildiği, söz konusu idari para cezasına karşı ilk olarak Şanlıurfa 3. Sulh Ceza Hakimliğine itirazda bulunulduğu ve Şanlıurfa 3. Sulh Ceza Hakimliğinin 20/05/2025 tarih ve D. İş No: 2025/1961 sayılı kararı ile başvurunun görev yönünden reddine karar verilmesi üzerine de süresi içinde davacı tarafından anılan işlemin iptali istemiyle görülmekte olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

18. Yukarıda yer verilen düzenlemelere göre, Kabahatler Kanunu'nun; idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı; diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı ancak; idari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddialarının, bu işlemin iptali talebiyle birlikte idari yargı merciinde görüleceği anlaşılmaktadır.

19. İncelenen uyuşmazlıkta, 5403 sayılı Kanun'un 21. maddesi uyarınca verilen idari para cezasının, 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 5403 sayılı Kanun'da idari para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği anlaşılmıştır. Ancak; idari para cezasına konu işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargı yerinde derdest bir davanın da bulunduğu anlaşıldığından; idari para cezasına ilişkin kararın hukuka aykırılığı iddiasının da, idari yargı yerinde görüleceği kuşkusuzdur.

20. Her ne kadar incelenen uyuşmazlıkta Bozova Kaymakamlığı İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğünün 02/12/2024 tarih ve E-16860987 sayılı kararıyla 5403 sayılı Kanun'un 21. maddesinin ikinci maddesinin (a) bendi uyarınca toprağın ve topografik yapının bozulduğu gerekçesiyle davacı hakkında verilen 5.751.000 TL idari para cezasının iptali talep edilmiş ise de, 5403 sayılı Kanun'un 21. maddesinin ikinci maddesinin (a) bendi bir bütün olarak değerlendirildiğinde, davacının toprağın ve topografik yapının bozulduğu gerekçesiyle hakkında daha önce Bozova Kaymakamlığı İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğünün 19/08/2024 tarih ve E-...-15457360 sayılı kararıyla verilen 1.917.000 TL idari para cezası ile Kanun'un aynı maddesi kapsamında arazinin eski hale getirilmesine ilişkin Şanlıurfa Tarım İl Müdürlüğünün 21/08/2024 tarih ve E-...-15501924 sayılı kararların birbirinden bağımsız kararlar olmadığı, her üçünün de davacının 5403 sayılı Kanun'un 21. maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendi kapsamında, toprağın ve topografik yapının bozulması ve bozulan yapının eski hale getirilmemesine ilişkin idari yaptırım kararları olduğu ve temelde aynı eyleme dayandığı dikkate alındığında, incelenen uyuşmazlıkta idarî yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idarî yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olduğunun kabul edilmesi gerektiği açıktır.

21. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la değişik 3. maddesi ve aynı Kanun'un 27. maddesine 5560 sayılı Kanun'la eklenen sekizinci fıkra hükmü bir arada değerlendirildiğinde, 5403 sayılı Kanun'un 21. maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendi uyarınca verilen para cezasına karşı açılacak davanın çözümünde idari yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

22.Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Şanlıurfa 2. İdare Mahkemesinin 11/07/2025 tarih ve E.2025/942 sayılı başvurusunun reddi gerekmiştir.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden G4OBYOP - US9uoZl - zyQf1ED - nYlkI4= ile erişebilirsin

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde İDARİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Şanlıurfa 2. İdare Mahkemesinin 11/07/2025 tarih ve E.2025/942 sayılı BAŞVURUSUNUN REDDİNE

13/10/2025 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Rıdvan	Nilgün	Doğan	Eyüp
GÜLEÇ	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden G4OBYOP - US9uoZl - zyQf1ED - nYlkI4= ile erişebilirsin